

ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, 20/3 – 27/3/2024

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2023

Αγαπητά μέλη της Εταιρίας,

Εκ μέρους του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, σας παραθέτω στη συνέχεια την Έκθεση Πεπραγμένων της περιόδου από 1^{ης} Ιανουαρίου μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2023.

1. ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

1.1 Το 2023 η Εταιρία είχε 651 μέλη. Μετά από συντονισμένες προσπάθειες του ΔΣ και των στελεχών της Εταιρίας για να αυξηθεί ο αριθμός των μελών και ειδικά στη νέα γενιά, συνολικά εγγράφηκαν 58 νέα μέλη, γεγονός ελπιδοφόρο και πάντα επιδιωκόμενο. Η αύξηση των μελών της Εταιρίας είναι όμως ένα καθήκον που δεν αφορά μόνο το ΔΣ και πρέπει όλοι μας να το δούμε με την δέουσα σοβαρότητα γιατί η προστασία της φύσης είναι άρρηκτα δεμένη με τους ανθρώπους της και ειδικά με αυτούς που από συνειδητή επιλογή αγωνίζονται και παλεύουν για ένα αειφόρο μέλλον.

1.2 Το 2023, πραγματοποιήθηκαν 11 εκδρομές, με υψηλή συμμετοχή. Τέσσερις από αυτές ήταν πολυήμερες. Ευχαριστούμε τους αρχηγούς που ανέλαβαν την οργάνωση και υλοποίησή τους.

Οι αρχηγοί των εκδρομών ήταν οι: **Μαριάννα Δεδάκη** και η **Γιώτα Μιχαηλίδου**.

Τον προγραμματισμό και την οργάνωση των εκδρομών είχε η Υπεύθυνη Εκδρομών **Μαριάννα Δεδάκη**.

2. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

2.1 Το 2023 αποχώρησαν από την Εταιρία η Θεοδώρα Πολυζώιδου, η Χαρά Αγάογλου και η Ελένη Ντέκα και προσλήφθηκαν η Μαρία Χατζηνικολάου στο τμήμα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η Μαρία Μακαρονίδου και η Ξανθή Χαντζηστρούντσιου στο τμήμα των ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Από τον Οκτώβριο του 2023, μετά την συνεργασία που είχαμε με την Αλεξάνδρα Κλήμη, εξωτερικό σύμβουλο διαχείρισης προσωπικού από την εταιρεία WeRedd IKE για την αναθεώρηση του Πλαισίου Αμοιβών και Παροχών και με στόχο την αναβάθμιση των σχέσεων με το ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρίας. επεκτείναμε την συνεργασία μας αυτή για το επόμενο δωδεκάμηνο.

2.2 Το 2023 έκαναν την πρακτική τους στην Εταιρία, η Καλλιρόη Καίσαρη και η Χρυσούλα Μπελεγγρή στο τμήμα της «Γαλάζιας Σημιάς», η Αναστασία Λόθρα και η Άννα Φραγκίσκου στην Γραμματειακή Υποστήριξη και η Χαριτίνη Παπαντίδου στο Λογιστήριο της Εταιρίας.

2.3 Συνεχίστηκε η εθελοντική συνεισφορά μελών της Εταιρίας κυρίως στην υποστήριξη της λειτουργίας του γραφείου, καθώς και των εκδρομών. Ευχαριστούμε τους εθελοντές μας και

ιδιαίτερως τη **Μαριάννα Δεδάκη** και τη **Νατάσσα Αντωνοπούλου** που είναι συνεχώς κοντά μας προσφέροντας την πολύτιμη βοήθειά τους, καθώς και τη **Λουίζα Τσιροπούλου** για την πολύτιμη εθελοντική προσφορά της σε διαδικαστικά και τεχνικά θέματα για δημιουργία νέας ιστοσελίδας της ΕΕΠΦ.

Συνέχισαν την εθελοντική προσφορά τους ο **Βαγγέλης Ρούσσο** στην Κρήτη για τη «Γαλάζια Σημαία», ο **Νίκος Μπακαρής** στη Ρόδο για τη «Γαλάζια Σημαία» και το Green Key και ο **Νίκος Λειβαθηνός** για το Green Key σε όλη την Ελλάδα. Σημαντική επίσης υπήρξε η εθελοντική προσφορά σε νομικά θέματα από το μέλος του ΔΣ **Πέτρο Μπλέσιο**.

Το 2023 έφυγαν από κοντά μας δύο αγαπημένα και πολύτιμα μέλη της Εταιρίας μας. Η Αλίκη Βαβούρη και ο Αρτέμης Γιαννίτσaros.

Το ταξίδι της Αλίκης Βαβούρη στην Ελληνική Εταιρία Προστασία της Φύσης, ξεκίνησε στο τέλος του 1991, όταν ανέλαβε την οργάνωση της λειτουργίας του προγράμματος «Γαλάζια Σημαία». Το 2009, ανέλαβε εθελοντικά το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος του FEE «Green Key», το οποίο παρέδωσε το 2012 σε στελέχη της Εταιρίας. Για 20 περίπου χρόνια κράτησε ψηλά τη σημαία της Εταιρίας. Το 1994, ως εκπρόσωπος της ΕΕΠΦ, εκλέγεται μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του FEE, το οποίο το 2021, αξιολογώντας τη διαχρονική προσφορά της, την ανακήρυξε Επίτιμο Μέλος του, μια τιμή που έχει αποδοθεί σε ελάχιστα άτομα.

Ο Αρτέμης Γιαννίτσaros υπήρξε για πολλά χρόνια μέλος του Δ.Σ. της Εταιρίας μας και Πρόεδρος του από το 1990 έως τον Ιανουάριο του 1999. Επιστήμονας, πανεπιστημιακός δάσκαλος, λογοτέχνης, ασχολήθηκε ερευνητικά με τη μελέτη της χλωρίδας διαφόρων περιοχών της Ελλάδας, καθώς επίσης και με τη μελέτη της επιγενούς χλωρίδας της Ελλάδας και της χλωρίδας ανθρωπογενών και ανθρωποεπηραζόμενων βιοτόπων.

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τη χρονιά που πέρασε υπεύθυνος για τον συντονισμό της λειτουργίας του γραφείου από το ΔΣ είχε ο ΓΓ Σταμάτης Σκαμπαρδώνης.

4. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

4.1 Το περιοδικό μας «Η Φύση» συνέχισε και το 2023 τη δημιουργική του πορεία με ενδιαφέροντα άρθρα αλλά και ενημέρωση για τα προγράμματα και τις δράσεις της Εταιρίας μας. Την αρχισυνταξία είχε ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης** και στην συντακτική επιτροπή συμμετείχαν οι **Νίκος Πέτρου**, **Σμαράγδα Αδαμαντιάδου**, **Μίλτος Γκλέτσος**, **Χρήστος Κατσαρός**, και **Ντον Μάθιους**. Τη σελιδοποίηση-επιμέλεια εκτύπωσης είχε για ακόμα μια χρονιά ο **Άρης Βιδάλης**. Είναι σημαντικό να διαδώσουμε το περιοδικό σε φίλους και γνωστούς γιατί ουσιαστικά μέσα από αυτό προβάλλουμε τη δουλειά της εταιρίας. Μπορούμε λοιπόν να δωρίσουμε ή να διαθέσουμε το περιοδικό σε γνωστούς και φίλους. Επίσης είναι πολύ βοηθητικό να μας στείλετε άρθρα ή να μας προτείνετε θεματολογία και αρθρογράφους.

4.2 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η ΕΕΠΦ στο πλαίσιο της στρατηγικής της, αλλά και της ευρύτερης συνεργασίας με το FEE για την προώθηση της Ποιοτικής Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για Όλους εγκαινίασε μια σειρά δράσεων κλιματικής εκπαίδευσης για το ευρύ κοινό, με πρώτο βήμα τον κύκλο «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ LAB».

Το «Προστασία της Φύσης LAB» ξεκίνησε με τέσσερις ομιλίες για θέματα κλιματικής αλλαγής: **1^η ομιλία** με θέμα «Πόλη και Κλιματική Αλλαγή» με ομιλήτη τον Καθ. Κ. Καρτάλη

2^η ομιλία με θέμα «Κλιματική Κρίση και Υγεία στον 21^ο αιώνα» με ομιλητή τον Καθ. Α. Τσουρό και σχολιασμό από τον Κοσμήτορα Ε. Πικουλή

3^η ομιλία με θέμα «Επιστήμη και Πολιτική» με ομιλητές τον Καθ. Κ. Συνολάκη και τον Γεν. Διευθυντή της WWF Hellas, Δ. Καραβέλλα και

4^η ομιλία «Ενεργειακή μετάβαση και ΑΠΕ», με ομιλητές τον Κ. Γριμάνη από την Greenpeace Hellas και την Κ. Ντεμίρη, Γεν. Διευθ. της Ορνιθολογικής.

Ο κύκλος του «Προστασία της Φύσης LAB» ολοκληρώθηκε με την ημερίδα «CLIMATE ERA» για τον ρόλο της κλιματικής εκπαίδευσης.

Στην ημερίδα συμμετείχαν 16 κορυφαίοι ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό, που εκπροσώπησαν τους τομείς της εκπαίδευσης, της κοινωνίας των πολιτών, των επιχειρήσεων, της καινοτομίας, των ΜΜΕ, της επιστήμης και του τουρισμού. Η Sarah Margono Samsudin, Senior Project Officer, Section of Education for Sustainable Development της UNESCO και ο Pramod Kumar Sharma, Senior Education Director του FEE, παρουσίασαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα την πρωτοβουλία του ΟΗΕ για τον μετασχηματισμό της εκπαίδευσης Greening Education Partnership (GEP).

Ο Στράτος Φαναράς, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της METRON ANALYSIS, παρουσίασε τα αποτελέσματα έρευνας που διενεργήθηκε για λογαριασμό της ΕΕΠΦ, με θέμα «Τάσεις της κοινωνίας και των πολιτών για την Κλιματική Κρίση στην Ελλάδα και τον Κόσμο». Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας καλύφθηκε εκτεταμένα από τα ΜΜΕ και είχε μεγάλη απήχηση στο ακαδημαϊκό κοινό και σε άλλες ΜΚΟ.

Η ημερίδα «Climate Era» πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Ιδρύματος Λάτση ενώ ο χώρος της εκδήλωσης παραχωρήθηκε από το Ίδρυμα Θεοχαράκη. Το επιτυχημένο αποτέλεσμα αποτελεί εχέγγυο για τη διεύρυνση των χορηγιών για αξιόλογα έργα, και υποστηρίζει έναν ευρύτερο κύκλο ενεργών γνωριμιών, συνεργασιών και συνεργειών προς αξιοποίηση.

Στην ιστοσελίδα της ΕΕΠΦ δημιουργήθηκε η νέα ενότητα ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ, στην οποία υπάρχει αναλυτική πληροφόρηση των βασικών σημείων και των συμπερασμάτων των επιμέρους θεμάτων που αναδείχθηκαν. Σημειώνεται ότι το «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ LAB» αριθμεί από τον Μάρτιο και μέχρι σήμερα συνολικά **περισσότερες από 5.500 παρακολουθήσεις**: <https://www.eepf.gr/el/poiotiki-perivallontiki-ekpaideusi-gia-olous>. Η Ημερίδα είναι επίσης αναρτημένη στο κανάλι της Εταιρίας στο YouTube και στην πλατφόρμα BLOD του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

Το πρόγραμμα επικοινωνίας για το 2023 περιελάμβανε την ενεργή υποστήριξη προς όλους τους άξονες δράσης της ΕΕΠΦ. Η υλοποίηση έγινε μέσω social media και με ενέργειες PR, μονοθεματικά και πολυθεματικά newsletters, προγραμματισμένες συνεντεύξεις και Δελτία Τύπου, με την υποστήριξη της εταιρείας επικοινωνίας Orus.

Η πλατφόρμα του ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ LAB (πολυμορφική παρακολούθηση δια ζώσης, live streaming, κανάλι YouTube ΕΕΠΦ και φιλοξενία στο BLOD) αποτέλεσε το όχημα για να χτίσουμε μια πιο ενεργή σύνδεση με τα μέλη μας, μέσω της τακτικής επικοινωνίας για νέα θέματα που ενίσχυσε περαιτέρω την τακτική μας επικοινωνία με επιπλέον 5 προσκλήσεις και στη συνέχεια ενημερώσεις για τα συμπεράσματα και την αποστολή τακτικών ηλεκτρονικών newsletters. Επίσης, η αναβαθμισμένη παρουσία μας στα κοινωνικά δίκτυα με πάνω από 150 posts και η υποστήριξη επιλεκτικά με καμπάνιες, έφερε αύξηση του κοινού που μας παρακολουθεί στο facebook κατά 9.5%, στο instagram (η επιλογή νεότερων ηλικιών) κατά 28.5%, που περιλαμβάνει μέλη, συνεργάτες των βασικών προγραμμάτων μας (εκπαιδευτικά, ΓΣ, GK, παρεμβάσεις, ευρωπαϊκά έργα), δημοσιογράφους και ακαδημαϊκό κοινό. Στο πλαίσιο της τακτικής επικοινωνίας μας, τον Μάρτιο του 2023 ξεκίνησε η αποστολή ηλεκτρονικού newsletter, που σήμερα έχει 1.833 αποδέκτες, με αύξηση κοινού 63.3% και 15 εκδόσεις πολυθεματικές και μονοθεματικές.

Ο σχεδιασμός και η επιτυχής υλοποίηση δραστηριοτήτων, καινοτόμες ιδέες και θέματα, τακτική παρουσία με δελτία τύπου, συνεντεύξεις και νέα, συνέργειες και συνεργασίες με προσωπικότητες που εκπροσωπούν την αυτοδιοίκηση, την κοινωνία πολιτών, τον ιδιωτικό τομέα, ιδρύματα και φορείς, το ακαδημαϊκό κοινό, τα ΜΜΕ, αποδεδειγμένα ενισχύουν την απήχηση και το κύρος της ΕΕΠΦ στο ευρύ κοινό και στα ενδιαφερόμενα μέρη. Ο απολογισμός παρουσίας της ΕΕΠΦ στα μέσα καταγράφει 27 δελτία τύπου και συνολικά πάνω από 6.250 αναφορές.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Οι βασικές πηγές εσόδων για την Εταιρία το 2023 ήταν οι εισροές από τις συνδρομές για τη «Γαλάζια Σημαία, για το «Green Key» και τα έσοδα από τα Ευρωπαϊκά έργα. Η εξέλιξή τους ήταν σύμφωνη με τον προγραμματισμό.

Οι πληθωριστικές συνθήκες που επικράτησαν στο μεγαλύτερο μέρος του 2023 έκαναν επιτακτική την ανάγκη αναθεώρησης των αμοιβών των εργαζομένων μας. Τον Οκτώβριο η Εταιρία προχώρησε στη θέσπιση νέου Πλαισίου Αμοιβών και Παροχών και υιοθέτησε την παροχή διατακτικών (κουπονιών) σίτισης σε όλο το προσωπικό.

Για την αναθεώρηση του Πλαισίου Αμοιβών και Παροχών συνεργαστήκαμε με εξωτερικό σύμβουλο διαχείρισης προσωπικού, και συγκεκριμένα με την Αλεξάνδρα Κλήμη από την εταιρία WeRedd IKE.

Προκειμένου να προστατεύσουμε το επίπεδο των εσόδων μας από τον συνεχιζόμενο πληθωρισμό, προχωρήσαμε, μετά από αρκετά χρόνια σταθερότητας, σε αύξηση της συνδρομής του Green Key για τα παλαιότερα μέλη.

Στο τέλος του 2022 δεχθήκαμε τη σημαντική δωρεά του Ιδρύματος Π. και Α. Κανελλοπούλου που μας εξασφάλισε τους πόρους για την πραγματοποίηση του έργου «Μαζί για το ΔάSOS» το 2023. Στη διάρκεια της χρονιάς η προσπάθεια εξεύρεσης πόρων επικεντρώθηκε στο Greening Education Partnership (GEP) και συγκεκριμένα στην αποτύπωση των αναγκών χρηματοδότησης και την κατάστρωση στρατηγικής για την εξεύρεση των αναγκαίων πόρων. Η πρώτη προσέγγιση ιδρυμάτων ως χορηγών ολοκληρώθηκε με θετική ανταπόκριση.

Τον Δεκέμβριο του 2023, με τη μεσολάβηση του μέλους μας Τζώρτζιας Βαλαώρα και επαφές του Ν. Πέτρου, συμφωνήθηκε με τη εταιρεία Λαλαούνη να προσφερθεί στην Εταιρία μας, για τη στήριξη του έργου της, ποσό μεταξύ 6.000-8.000 ανάλογα με τις πωλήσεις από το πρωτοχρονιάτικο γούρι τους που θα έχει ως έμβλημα το ελάφι. Ευχαριστούμε θερμά την εταιρεία Λαλαούνη.

Η συνεχιζόμενη στήριξη του έργου μας από μέλη και φίλους της Εταιρίας και άλλους υποστηρικτές, με δωρεές υπέρ σκοπών και εις μνήμην παραμένει πολύτιμη. Τους ευχαριστούμε.

Παρά το ότι οι συνδρομές των μελών μας αποτελούν μικρό μέρος των εσόδων της Εταιρίας, είμαστε ευγνώμονες σε όλους αυτούς που, όπως τα παρόντα μέλη μας, τηρούν με συνέπεια την υποχρέωσή τους αυτή προς την Εταιρία. Η ετήσια συνδρομή παρέμεινε στα 25 ευρώ.

Την γενική ευθύνη του λογιστηρίου είχε η εταιρία FK Consulting Services εκπροσωπούμενη από τον κο Ρένο Θεοδώρου.

Η οικονομική διαχείριση ελέγχθηκε από την εκλεγμένη Εξελεγκτική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Νίκο Βαβούρη, Έλσα Κυφιώτη και Χρυσάνθο Χρυσανθακόπουλο, τους οποίους ευχαριστούμε για την αφοσίωση και συνεπή εκτέλεση της αποστολής τους. Η έκθεση θα αναγνωσθεί στη συνέχεια.

Ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης της Εταιρίας από εξωτερικούς ελεγκτές έγινε από την «ATC - Εταιρία Ορκωτών Λογιστών», εκπροσωπούμενη από τον κο Δημήτριο Μάνο.

6. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η συνεργασία μας με το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (FEE), που εκπροσωπούμε στην Ελλάδα, αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα της επιτυχίας της Εταιρίας από το 1992. Η Εταιρία μας συνέχισε να εκπροσωπείται στο ΔΣ του FEE από τον **Νίκο Πέτρου**, από τη θέση του Αντιπροέδρου που ανέλαβε το 2021. Από το 2019, ο Νίκος Πέτρου είναι μέλος της Διεθνούς Συντονιστικής Επιτροπής του Green Key, από το 2020 μέλος της Διεθνούς Επιτροπής Κρίσεων του Green Key και από το 2021 μέλος της ομάδας συντονισμού του Περιφερειακού Δικτύου των Αφρικανικών χωρών μελών του FEE.

Η Εταιρία μας παραμένει ενεργό μέλος της IUCN με υπεύθυνο επικοινωνίας τον **Νίκο Πέτρου**.

7. ΔΙΚΤΥΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

(Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2023)

Η χρονιά που πέρασε ήταν γόνιμη και δημιουργική. Η Επιτροπή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, αποτελούμενη από τους **Βέρα Βορούλλα, Σοφία Καινούργιου, Αναστασία Μισεγιάννη, Αλέξια Νικηφοράκη και Σταμάτη Σκαμπαρδώνη**, ήταν υπεύθυνη για τις δράσεις που υλοποιήθηκαν. Τα τρία διεθνή προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης διαχειρίστηκαν η **Χριστίνα Θεοδωρίκα**, ο **Λευτέρης Στεργιανόπουλος** και η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** (μέχρι και τον Μάιο του 2023), ενώ από τον Αύγουστο του 2023 εντάχθηκε στην ομάδα η **Μαρία Χατζηνικολάου** ως υπεύθυνη του τμήματος. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης**.

Συνεχίστηκε η στενή συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Συνεχίστηκε η επικοινωνιακή στρατηγική των Δικτύων με την αποστολή πρόσκλησης προς όλους τους εκπαιδευτικούς για τα προγραμματισμένα διαδικτυακά σεμινάρια της ΕΕΠΦ, καθώς και για δράσεις-εκστρατείες του FEE. Ιδιαίτερο ρόλο στην αύξηση του γενικού ενδιαφέροντος για τα επιμορφωτικά σεμινάρια έπαιξε η αποστολή των προσκλήσεων σε όλους τους Υπευθύνους ΠΕ στην Ελλάδα. Τονίστηκε ιδιαίτερα το συνολικό όφελος για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, τη σχολική μονάδα και την τοπική κοινωνία από τη συμμετοχή στα Δίκτυα και τα σεμινάρια/δράσεις της ΕΕΠΦ.

Κατά τη διάρκεια του 2023 διεξήχθησαν **4 διαδικτυακά σεμινάρια** επιμόρφωσης εκπαιδευτικών διάρκειας **12 ωρών** συνολικά, στα οποία συμμετείχαν **250 περίπου εκπαιδευτικοί, 2 διαδικτυακές βραβεύσεις**, καθώς και **εκπαιδευτικές περιβαλλοντικές δράσεις στο πεδίο με μαθητές**. Αξιοποιήθηκαν νέες τεχνολογίες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ψηφιακά εκπαιδευτικά εργαλεία. Κάποιες από τις επιμορφώσεις διεξήχθησαν με ζωντανή μετάδοση στην πλατφόρμα του YouTube. Εκεί αναρτήθηκαν σχεδόν όλα τα διαδικτυακά σεμινάρια, ταξινομημένα ανά δίκτυο και ανά κατηγορία, δημιουργώντας μια ψηφιακή οπτικοακουστική βιβλιοθήκη. Η θεματολογία, η δομή και το περιεχόμενο των σεμιναρίων αξιολογήθηκε θετικά από το σύνολο των συμμετεχόντων.

Εκπρόσωποι του ΥΠΑΙΘ συμμετείχαν σχεδόν σε όλες τις διαδικτυακές εκπαιδευτικές εκδηλώσεις (σεμινάρια και βραβεύσεις). Κατεβλήθη ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε να διατηρηθεί υψηλό το επίπεδο επιστημονικής κατάρτισης, εμπειρίας και κύρους των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στις επιτροπές.

7Α) ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ: 308 σχολεία

Υπεύθυνοι από πλευράς ΕΕΠΦ η **Βέρα Βορούλλα** και ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

7Α.1. Ολοκλήρωση της συγγραφής και της γραφιστικής και γλωσσικής επιμέλειας του νέου εκπαιδευτικού υλικού, με τίτλο «Μειώνω το Οικολογικό μου Αποτύπωμα στο σπίτι και στο σχολείο», στο πλαίσιο δράσης που υλοποιήθηκε τη σχολική χρονιά 2021-2022, με την υποστήριξη της Εθνικής Τράπεζας. Το εκπαιδευτικό αυτό υλικό αποτελείται από **δύο ηλεκτρονικά βιβλία (e-books)**, ένα για τον **εκπαιδευτικό** και ένα για τους **γονείς**. Και τα δυο βιβλία αποτελούνται από θεωρητικό μέρος, το οποίο περιλαμβάνει **7 θεματικές ενότητες** (Νερό, Απορρίμματα, Ενέργεια,

Διατροφή, Μεταφορές-Μετακινήσεις, Θάλασσες και Ακτές, Κατανάλωση) και από 20 περίπου συνολικά εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τις ίδιες θεματικές. Στη συγγραφή του εκπαιδευτικού υλικού συμμετείχαν οι εξής συγγραφείς ανά θεματική ενότητα:

1. Νερό: Μαριάνθη Γιαννακοπούλου, Εκπαιδευτικός, Δημοτικό Κολλέγιο Αθηνών
2. Απορρίματα: Βαρβάρα Βορύλλα, Διευθύντρια 1ου Δ.Σ. Παιανίας τ. Υπεύθυνη Π.Ε Α/θμιας Εκπ/σης Ανατολικής Αττικής, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης
3. Ενέργεια: Μαρία Δημοπούλου, Υπεύθυνη Π.Ε Α/θμιας Εκπ/σης Α΄ Αθήνας
4. Διατροφή: Θεοδώρα Πολυζωίδου, Εκπαιδευτικός.
5. Μεταφορές-Μετακινήσεις: Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, Εκπαιδευτικός, Γενικός Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης
6. Θάλασσες και ακτές: Βαρβάρα Πετρίδου, τ. Υπεύθυνη Π.Ε Β/θμιας Εκπ/σης Β΄ Αθήνας
7. Κατανάλωση: Αντιόπη Φραντζή, Εκπαιδευτικός, τ. Διευθύντρια 70ου Δ.Σ Αθηνών

Την επιστημονική επιμέλεια είχαν ο Κωνσταντίνος Καρτάλης, Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και η Θάλεια Μαυράκου, Ερευνήτρια Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

7Α.2. Συμμετοχή της ΕΕΠΦ στην παγκόσμια Σύμπραξη για την Πράσινη Εκπαίδευση (Greening Education Partnership - GEP) της UNESCO, η οποία αποσκοπεί σε μια ισχυρή, συντονισμένη και ολοκληρωμένη παγκόσμια δράσης που θα προετοιμάσει κάθε μαθητή να αποκτήσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις αξίες και τις στάσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης. Η Σύμπραξη έχει τέσσερις πυλώνες με φιλόδοξους στόχους ως το 2030. **Η Εταιρία μας έχει ξεκινήσει τη διαδικασία κινητοποίησης φορέων άσκησης πολιτικής προκειμένου να συνυπογραφεί και από την Ελληνική Κυβέρνηση η GEP.** Ο στόχος αυτός προσβλέπουμε να πραγματοποιηθεί μέσα από το Δίκτυο των Οικολογικών Σχολείων, του οποίου τα κριτήρια συμπίπτουν με εκείνα που θέτει η UNESCO.

Το συντονισμό της οργάνωσης για τη GEP, έχει η Δαρεία Βουρδουμπά σε συνεργασία με το τμήμα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Εταιρίας.

Για την προώθηση της GEP πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής του Δικτύου και του Διευθυντή Εκπαίδευσης του FEE, Pramod Kumar Sharma, στην οποία συζητήθηκαν τα κριτήρια των Οικολογικών Σχολείων και της GEP. Στη συνάντηση εμβαθύνουμε στο σχέδιο υλοποίησης της GEP στην Ελλάδα και στις διαδικασίες συνηγορίας που θα χρειαστούν προκειμένου να συνυπογραφεί η Σύμπραξη από τη χώρα μας. Ήδη η ΕΕΠΦ έχει προχωρήσει στη δημιουργία μιας επιτροπής από ακαδημαϊκούς και ειδικούς που έχουν ασχοληθεί με την εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία ώστε να συνδιαμορφωθεί ένας οδικός χάρτης για την επίτευξη των στόχων του πυλώνα 1 της GEP στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο της διεπαφής με μία σειρά κοινωφελών οργανισμών που επιδιώκουμε να χορηγήσουν την υλοποίηση της GEP στη χώρα μας, έγιναν συναντήσεις με με το Ίδρυμα Μποδοσάκη, καθώς και επίσκεψη στο 1ο Δημοτικό Σχολείο Παιανίας, προκειμένου ο υποψήφιος χορηγός να ενημερωθεί για την υλοποίηση των Οικολογικών Σχολείων in situ. Στην επίσκεψη συμμετείχαν ο Νίκος Πέτρου, η Βέρα Βορύλλα, η οποία είναι και διευθύντρια του σχολείου, ο Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, η Δαρεία Βουρδουμπά και εκ μέρους του Ιδρύματος Μποδοσάκη οι κ.κ. Jennifer Clarke, Φώτης Σπυρόπουλος και Σοφοκλής Δανασσής.

Επίσης, μεταφράστηκαν τα επικαιροποιημένα από το FEE κριτήρια των «Οικολογικών Σχολείων», προκειμένου να συζητηθούν από την Επιτροπή Οικολογικών Σχολείων και να υιοθετηθούν με τον πιο ομαλό τρόπο από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Πρόκειται για μία σειρά 43 κριτηρίων, με αντίστοιχους ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες, τα οποία αποτελούν τον ενωτικό κρίκο με τη GEP.

7B) ΜΑΘΑΙΝΩ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ: 140 σχολεία

Υπεύθυνη από πλευράς ΕΕΠΦ η **Σοφία Καινούργιου**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

7B.1 Ολοκληρώθηκε η συγγραφή και η γραφιστική επιμέλεια του νέου εκπαιδευτικού υλικού για το Δίκτυο « Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά παιχνίδια στο δάσος», στο πλαίσιο της δράσης με τη ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ που υλοποιήθηκε τη σχολική χρονιά 2021-2022. Το υλικό αυτό εστάλη στα σχολεία του δικτύου με την εγγραφή τους για τη σχολική χρονιά 2023-2024.

7B.2 Διαδικτυακό επιμορφωτικό σεμινάριο: Γνωριμία με το Διεθνές Δίκτυο Π.Ε. «Μαθαίνω για τα Δάση» -Παρουσίαση του νέου εκπαιδευτικού υλικού «Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Παιχνίδια στο δάσος» και Βράβευση σχολικών μονάδων διαγωνισμού, στις 14/11/2022. Στο σεμινάριο έγινε παρουσίαση του δικτύου, της φιλοσοφίας και των στόχων του και παρουσιάστηκε το νέο εκπαιδευτικό υλικό που παράχθηκε στο πλαίσιο του πανελλήνιου διαγωνισμού «Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Παιχνίδια στο δάσος» ο οποίος προκηρύχθηκε τη σχολική χρονιά 2021-2022. Τέλος, έγινε η βράβευση των σχολικών μονάδων που διακρίθηκαν στον εν λόγω διαγωνισμό, ενώ κάποια από τα σχολεία που συμμετείχαν είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τα περιβαλλοντικά τους παιχνίδια. Η εκδήλωση μεταδόθηκε ζωντανά μέσω YouTube από το κανάλι της ΕΕΠΦ.

7B.3 Διαδικτυακό επιμορφωτικό σεμινάριο: Διεθνές Δίκτυο ΠΕ «Μαθαίνω για τα Δάση» - Ενσωμάτωση του Εθνικού Δικτύου ΠΕ «Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου» - Παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού - Προτάσεις και Καλές Πρακτικές, στις 30/11/2023. Σκοπός του σεμιναρίου ήταν να ενημερωθούν οι εκπαιδευτικοί για τη φιλοσοφία, τους στόχους, τις δράσεις και τις δραστηριότητες του δικτύου και παρουσιάστηκε το εκπαιδευτικό υλικό του εθνικού δικτύου «Οι Πράσινες γωνιές της Γειτονιάς μου» και πώς μπορούν οι δραστηριότητες που περιγράφονται σε αυτό να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΜΓΤΔ. Στο διαδικτυακό σεμινάριο συμμετείχαν ενεργά περισσότεροι από 160 εκπαιδευτικοί από όλη τη χώρα.

7B.4 Έργο «Μαζί για το ΔάSOS» με δωρεά του Ιδρύματος Π. & Α. Κανελλοπούλου. Υλοποιήθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

Παράχθηκε και εστάλη, στα συμμετέχοντα στο έργο σχολεία, ένα **εκπαιδευτικό πακέτο δράσεων**, με προτάσεις και ιδέες για υλοποίηση δραστηριοτήτων

Εστάλη ένα πακέτο **5 βιβλίων περιβαλλοντικού περιεχομένου** για την υποστήριξη των δράσεων των σχολείων.

Εστάλη σε κάθε σχολική μονάδα ένα **δέντρο (Ροδιά Ερμιόνης)** για συμβολική δενδροφύτευση στο χώρο του σχολείου.

Πραγματοποιήθηκαν **περιβαλλοντικές εκπαιδευτικές δράσεις με θέμα το δάσος**, στη Θεσσαλονίκη, Πάτρα και Σκούρτα ΔερβENOχωρίων (στις 3, 11 και 18 Μαΐου 2023 αντίστοιχα), με τη συμμετοχή σχολείων και εκπαιδευτικών από τις αντίστοιχες περιοχές. Τις δράσεις αυτές συντόνισε η ΕΕΠΦ σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των Περιφερειακών Ενοτήτων Θεσσαλονίκης, Αχαΐας και Βοιωτίας και τους εκάστοτε τοπικούς φορείς και τις εμπύχωσε η θεατροπαιδαγωγική ομάδα KIDOT. Στις δράσεις συμμετείχαν συνολικά 450 μαθητές/ριες.

Τις δράσεις συντόνισε η Χριστίνα Θεοδωρίκα και Λευτέρης Στεργιανόπουλος και από το ΔΣ συμμετείχαν ο Σταμάτης Σκαμπαρδώνης και η Βέρα Βορύλλα.

Δημιουργήθηκαν **3 βίντεο** για κάθε μια από τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν σε Θεσσαλονίκη, Πάτρα και ΔερβENOχώρια και αναμένεται να ολοκληρωθεί και το συνολικό βίντεο των δράσεων.

Ξεκίνησε η *συγγραφή του εκπαιδευτικού υλικού* σε μορφή e-book, που θα αποτελέσει τον οδηγό για τον εκπαιδευτικό σε θέματα προστασίας δασικών οικοσυστημάτων, με έμφαση στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών. Ο στόχος είναι το υλικό αυτό να έχει ολοκληρωθεί τον Μάρτιο του 2024.

Έχουν ολοκληρωθεί τα κείμενα και όλο το οπτικοακουστικό υλικό που θα πλαισιώνει το *ηλεκτρονικό παιχνίδι Natour*, το οποίο αναμένεται να παραδοθεί μέχρι τέλος Μαρτίου 2024.

Έχει ολοκληρωθεί η *συγγραφή των κειμένων για τα διαδικτυακά μαθήματα* ασύγχρονης εκπαίδευσης. Βρίσκονται στο στάδιο της επιμέλειας ενώ ετοιμάζεται και το οπτικοακουστικό υλικό που θα τα πλαισιώνει, με τελική παράδοση μέχρι τέλος Μαρτίου 2024.

7B.5 Δράση «Δέντρο-λιχουδιά για ζωάκια και πουλιά». Σε συνεργασία με την Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας, η ΕΕΠΦ προσκάλεσε τους εκπαιδευτικούς του δικτύου να στολίσουν με τους μαθητές/τριες τους ένα αλλιότικο χριστουγεννιάτικο δέντρο στην αυλή του σχολείου ή σε κοντινό αλσάκι ή δασάκι της περιοχής τους, από βρώσιμα χριστουγεννιάτικα στολίδια. Συγκεντρώθηκαν περισσότερες από 70 πρωτότυπες δράσεις σχολείων από όλη τη χώρα.

7Γ) ΝΕΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: 39 σχολεία

Υπεύθυνη από πλευράς ΕΕΠΦ η **Αναστασία Μισεγιάννη**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

7Γ.1 Συνέχιση της συνεργασίας με το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων για υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο της Διεθνούς Εκστρατείας Λιγότερα Απορρίμματα ([Litter Less Campaign](#)), με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων στα συστήματα προσκόπων και του κοινού για θέματα διαχείρισης απορριμμάτων και ρύπανσης. Η καμπάνια υποστηρίζεται από το FEE.

7Γ.2 Συμμετοχή σε δια ζώσης ενημερωτική εκδήλωση που διοργανώθηκε από το ΣΕΠ για τους προσκόπους στο Πάρκο «Αντώνης Τρίτσης» στις 30/01/2023, όπου παρουσιάστηκε το Δίκτυο Νέοι Δημοσιογράφοι και τα κριτήρια συμμετοχής με άρθρο, βίντεο, ή φωτογραφία στο διαγωνισμό του δικτύου.

7Γ.3 Διαδικτυακή επιμορφωτική συνάντηση στις 8/02/2023 σε συνεργασία με το ΣΕΠ, σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων. Στη συνάντηση έγινε ενημέρωση για τη Litter Less Campaign που υλοποιείται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Earth tribe, καθώς και για το πώς μπορούν τα προσκοπικά συστήματα να υλοποιήσουν δράσεις σχετικά με αυτή

7Γ.5 Διαδικτυακή συμμετοχή σε συνάντηση με την ομάδα Εργασίας του Earth Tribe που οργάνωσε το ΣΕΠ στις 16/12/2023, στην οποία παρουσιάστηκε το δίκτυο Νέοι Δημοσιογράφοι και τα κριτήρια συμμετοχής με άρθρο, βίντεο, ή φωτογραφία στο διαγωνισμό του δικτύου. Έγινε συζήτηση και ανταλλάχθηκαν ιδέες για κοινές δράσεις, στο πλαίσιο της Litter Less Campaign.

7Γ.6 Συμμετοχή στον Εθνικό και Διεθνή Διαγωνισμό για την ανάδειξη του καλύτερου άρθρου, φωτογραφίας και βίντεο με περιβαλλοντικό περιεχόμενο. Η Ελλάδα συμμετείχε στον διαγωνισμό με 2 άρθρα (ηλικιακές ομάδες 11-14 και 15-18 ετών), 2 βίντεο (ηλικιακές ομάδες 11-14 και 15-18 ετών), 1 φωτορεπορτάζ και 1 φωτογραφία ρεπορτάζ (ηλικιακή ομάδα 15-18 ετών), καθώς και με 2 άρθρα και 1 βίντεο που προέκυψαν από τη διεθνή συνεργασία ελληνικών σχολείων με σχολεία του δικτύου. Η Ελλάδα δεν διακρίθηκε σε κάποια κατηγορία.

7Δ) Άλλες Δράσεις

Η ομάδα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων συμμετείχε σε πολλές δράσεις, παρουσιάσεις, συναντήσεις έργων και κατάθεσε αρκετές προτάσεις, ως ακολούθως:

Ανανεώθηκαν **οι ιστοσελίδες των εκπαιδευτικών προγραμμάτων** στα ελληνικά.

Διαδικτυακή συνάντηση για τους Υπεύθυνους Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Σχολικών Δραστηριοτήτων όλης της Ελλάδας, στην οποία έγινε παρουσίαση των 3 Διεθνών Δικτύων ΠΕ της ΕΕΠΦ και συζητήθηκαν οι δυνατότητες συνεργασίας με τους Υπευθύνους, στις 25/10/2023.

Συμμετοχή στην ετήσια συνάντηση εθνικών χειριστών των 3 Διεθνών Δικτύων ΠΕ «Οικολογικά Σχολεία», «Μαθαίνω για τα Δάση» και «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον», που πραγματοποιήθηκε στο Μαρόκο, στις 6-8/3/2023. Η ΕΕΠΦ εκπροσωπήθηκε από τη Θεοδώρα Πολυζωίδου και τη Βέρα Βορύλλα.

Πραγματοποιήθηκε εκδήλωση βράβευσης των Εθνικών Θεματικών Δικτύων «Φύση χωρίς Σκουπίδια» και «Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου», στο Σεράφειο του Δήμου Αθηναίων στις 18/03/2023, η οποία δεν είχε γίνει πριν την ενσωμάτωση των δύο Δικτύων στα διεθνή. Λόγω των περιορισμών της πανδημίας. Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν οι δράσεις των σχολικών μονάδων στο πλαίσιο των δικτύων και βραβεύτηκαν τα σχολεία, οι μαθητές/ριες και οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν τα τελευταία χρόνια με επιτυχείς δράσεις στα δύο εθνικά δίκτυα. Επίσης, βραβεύτηκαν εκπαιδευτικοί Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, μέλη των Συντονιστικών Επιτροπών των δύο Δικτύων, για τη συνεχή δράση τους στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση καθώς και παλιοί και νέοι συνεργάτες του Υπουργείου Παιδείας που στήριξαν τα εθνικά Δίκτυα της ΕΕΠΦ.

Δράση με τη δημιουργία κάρτας από μαθητές/ριες που συμμετέχουν στα 3 διεθνή δίκτυα της ΕΕΠΦ που καλέστηκαν να γράψουν μία ανάγκη, ένα δικαίωμα, μία συμβουλή, μία ευχή σε σχέση με το περιβάλλον, τη φύση, την οικολογία ή την κλιματική αλλαγή, την οποία και απηύθυναν στον Πρωθυπουργό, πριν τη συμμετοχή του στη διάσκεψη κορυφής του ΟΗΕ για το κλίμα (COP28) στο Ντουμπάι (30/11-14/12/2023). Περισσότερα από 4.500 παιδιά, από όλες τις Περιφέρειες της χώρας, κατέθεσαν μηνύματα και κάρτες που απεστάλησαν στο Γραφείο του Πρωθυπουργού, προκειμένου μέσα από τη δική τους φωνή, να ακουστεί και η φωνή των παιδιών της Ελλάδας στην κρίσιμη αυτή σύνοδο.

Συναντήσεις με Υπουργεία: Ενόψει της πρωτοβουλίας συλλογής καρτών εκ μέρους των μαθητών/ριών για την COP28 και αναφορικά με το πρόγραμμα GEP, απεστάλησαν ενημερωτικά emails στο γραφείο του Πρωθυπουργού και στο ΥΠΕΝ προκειμένου να ενημερωθούν για τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες. Το ΥΠΕΝ ήρθε σε επαφή με την Εταιρία και βρισκόμαστε συνεννοήσεις προκειμένου να προσκληθεί το Υπουργείο Παιδείας σε διυπουργική συνάντηση με το ΥΠΕΝ ενόψει της πρωτοβουλίας GEP.

Συμμετοχή σε επιτροπές και έργα:

Στο πλαίσιο συνεργασίας με το τμήμα των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, υλοποιήθηκαν μία σειρά εκπαιδευτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών έργων WaysTUP και GenB.

Η εκπαιδευτική βαλίτσα βιοοικονομίας που είχε δημιουργηθεί το 2022 στο πλαίσιο του έργου **WaysTUP**, με υπεύθυνο συντονιστή τον Λευτέρη Στεργιανόπουλο, απεστάλη και φέτος σε σχολεία της Αττικής, με τη βοήθεια της οποίας υλοποίησαν δράσεις για την κυκλική οικονομία. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είχε στόχο να μνησεί μαθητές και δασκάλους στην κυκλική οικονομία και βιοοικονομία μέσα από μια σειρά εκπαιδευτικών πειραμάτων.

Στο πλαίσιο του έργου **GenB**, στις 15 Δεκεμβρίου 2023 η Μαρία Χατζηνικολάου, η Ξανθή Χαντζηστρουόντσιου και ο Λευτέρης Στεργιανόπουλος πραγματοποίησαν ένα hands on lab στο Μποδοσάκειο Δημοτικό Σχολείο του Κολλεγίου Αθηνών, με την αθρόα συμμετοχή περισσότερων από 500 μαθητών και μαθητριών. Το βιωματικό εργαστήριο εισήγαγε το εκπαιδευτικό κοινό στη βιοοικονομία με μία σειρά πρωτότυπων πειραμάτων. Το μάθημα είχε μεγάλη απήχηση σε όλη τη σχολική κοινότητα. Προετοιμάζεται διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό για τη βιοοικονομία και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις διάχυσης μέσω των Οικολογικών Σχολείων και της μεθοδολογίας των επτά βημάτων.

7Ε) Το παγκόσμιο Δίκτυο του FEE:

Εκπαιδευτικοί, μαθητές/ριες και μέλη των ΣΕ των Δικτύων αξιοποίησαν την πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης **FEE ACADEMY** που δημιούργησε το FEE.

Το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργάστηκε με εθνικούς χειριστές των διεθνών Δικτύων από χώρες του εξωτερικού σε περιπτώσεις που ζητήθηκε η συνεργασία και η συνεισφορά της τεχνογνωσίας του.

Οι εκπαιδευτικοί των σχολικών μονάδων όλων των Δικτύων ΠΕ της ΕΕΠΦ ενημερώθηκαν για την ετήσια καμπάνια του **FEE Global Action Days**, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 8-28/4/2023, με τη συμμετοχή 153 σχολικών μονάδων και 6.460 μαθητών/τριών πανελλαδικά.

Η χώρα μας έλαβε μέρος στην εκστρατεία **Litter Less Campaign Plus** που υλοποιήθηκε υπό τον συντονισμό του FEE (Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2023), μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης για την **αντιμετώπιση της ρύπανσης** σε παγκόσμια κλίμακα, και η οποία εστίαζε στη μείωση των **απορριμμάτων και των άορατων ρύπων**, ενθαρρύνοντας μια πιο υπεύθυνη παραγωγή και κατανάλωση και μια πιο κυκλική προσέγγιση στον τρόπο με τον οποίο τα σπίτια, τα σχολεία, οι επιχειρήσεις και οι κοινότητές μας λειτουργούν. Για την εκστρατεία αυτή ενημερώθηκαν όλα τα σχολεία που συμμετέχουν στα 3 Δίκτυα της ΕΕΠΦ. Στο πλαίσιο της εκστρατείας αυτής, **2 σχολεία Οικολογικά Σχολεία** (ΔΣ Ωρεών Ευβοίας και 23^ο Νηπιαγωγείο Ιωαννίνων), **διακρίθηκαν**, σύμφωνα με τα σχέδια δράσης που κατέθεσαν, και έλαβαν την σχετική **επιχορήγηση** για την υλοποίηση δραστηριοτήτων σχετικών με την **Κυκλική Οικονομία**. Επίσης **εκπαιδευτικός από το 4^ο ΔΣ Πεύκης διακρίθηκε** στο Διαγωνισμό Καλύτερου Σχεδίου Μαθήματος, κατατάσσοντας την Ελλάδα στην **3η θέση παγκοσμίως**. Η ΕΕΠΦ συμμετείχε **στη διαδικτυακή βράβευση** που έκανε το FEE στις 8/11/2023, στην οποία ανακοινώθηκαν οι νικητές του διαγωνισμού.

7ΣΤ) Συγγραφή προτάσεων οικονομικής υποστήριξης.

Το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων της ΕΕΠΦ συμμετείχε και στη συγγραφή προτάσεων οικονομικής υποστήριξης με τη συνεργασία και την επίβλεψη της **Α. Νικηγοράκη** και του **Γ. Πεγλιβανίδη** της **Επιτροπής Εξεύρεσης Πόρων** του ΔΣ

Κατά τη διάρκεια του 2023 υποβλήθηκαν προτάσεις χρηματοδότησης για την πιλοτική εκκίνηση της GEP στην Ελλάδα σε μία σειρά Κοινοφελών Ιδρυμάτων (ΙΣΝ, Ίδρυμα Μποδοσάκη, Ίδρυμα Λεβέντη, Ίδρυμα Ι.Σ. Λάτση) και αναμένουμε τα αποτελέσματα το 2024.

8. ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΓΑΛΑΖΙΑ ΣΗΜΑΙΑ»

Το Πρόγραμμα διαχειρίστηκαν η **Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά**, ο **Θοδωρής Κακαρνιάς**, και η **Δήμητρα Δελημάνη**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Νίκος Πέτρου** και ο **Γιώργης Θεοδωράτος**.

Η κολυμβητική περίοδος του 2023 ξεκίνησε με τη Γαλάζια Σημαία να κυματίζει σε **617 ακτές, 18 μαρίνες** και **6 τουριστικά σκάφη**, αριθμό ρεκόρ σε βραβεύσεις στην χώρα μας, κατατάσσοντας την Ελλάδα και πάλι στη δεύτερη θέση διεθνώς ανάμεσα σε 52 χώρες. Αξίζει να σημειωθεί πως οι βραβεύσεις ξεπερνούν τις 600 για πρώτη φορά και ότι στο σύνολο των 52 χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, η Ελλάδα κατέχει το 15% των βραβευμένων ακτών. Πρώτος στην Ελλάδα αναδείχθηκε ο νομός Χαλκιδικής, με 94 σημαίες. Η Διεθνής Επιτροπή βράβευσε 4.212 ακτές, 710 μαρίνες και 120 τουριστικά σκάφη σε όλο τον κόσμο.

Στις 10/5 έγινε στον Αποκόρωνα Χανίων η ετήσια αναγγελία των βραβευμένων ακτών, μαρινών και τουριστικών σκαφών. Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε με τον Δήμο Αποκορώνου και φιλοξενήθηκε από το ξενοδοχείο Pilot Beach Resort & Spa. Το πρωί, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση εκπαιδευτικού χαρακτήρα στην βραβευμένη παραλία, με τη συμμετοχή περισσότερων από εκατό παιδιών και εκπαιδευτικών από σχολεία της περιοχής που συμμετείχαν σε διαδραστικά εργαστήρια που οργανώθηκαν από τους εκπαιδευτικούς Σταμάτη Σκαμπαρδώνη και Βέρα Βορούλλα, τη Διονυσία Παπαδοπούλου, αξιολογήτρια του Προγράμματος και μέλος της ΕΕΠΦ και από τους εκπαιδευτικούς του ΚΠΕ Βάμου Κωνσταντίνα Παπαδογιαννάκη και Φώτη Ποντικάκη. Το πρώτο μέρος ολοκληρώθηκε με ναυαγοσωστική επίδειξη από την Ναυαγοσωστική Σχολή Θεοδωρακάτος και Σία

ΕΕ. Το μεσημέρι ακολούθησε η ανακοίνωση των βραβευμένων ακτών, μαρινών και τουριστικών σκαφών, παρουσία πολλών εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης και φορέων του Τουρισμού.

Όπως κάθε χρόνο, έγιναν αξιολογήσεις σε σχεδόν όλα τα βραβευμένα σημεία. Τα περισσότερα προβλήματα εντοπίστηκαν σε ακτές που διαχειρίζονται Δήμοι. Για τον λόγο αυτό, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου έγιναν αρκετές συναντήσεις με τις αρμόδιες υπηρεσίες Δήμων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, με στόχο την **ποιοτική** βελτίωση των ακτών. Ειδικές επισκέψεις έγιναν στους Δήμους Ρόδου, Σκιάθου, Ανατολικής Μάνης, Καλαμάτας, Ληξουρίου και Φαιστού.

Με στενή επαφή και αρκετή πίεση στους διαχειριστές τα σοβαρότερα προβλήματα λύθηκαν έγκαιρα. Σε κάποιες περιπτώσεις αυτό δεν ήταν εφικτό και έτσι 21 ακτές έχασαν το βραβείο για το 2023.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τους εθελοντές μας που, για μια ακόμα φορά, μας στήριξαν στο δύσκολο έργο των αξιολογήσεων και χωρίς τους οποίους δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί σωστά το Πρόγραμμα.

Τον Οκτώβριο, η Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά εκπροσώπησε την Εταιρία στην ετήσια συνάντηση των εθνικών χειριστών του Προγράμματος η οποία πραγματοποιήθηκε φέτος διαδικτυακά. Στο πλαίσιο της GAIA 20:30, τα κριτήρια του Προγράμματος θα εμπλουτιστούν και θα γίνουν πιο αυστηρά. Για τον λόγο αυτό έχουν δημιουργηθεί ομάδες εργασίας (working groups) με τη συμμετοχή εθνικών χειριστών για την διαμόρφωση των νέων κριτηρίων. Η Ελλάδα συμμετέχει στην ομάδα για τα κριτήρια της προσβασιμότητας. Η συνάντηση ήταν ιδιαίτερα εποικοδομητική, με ανταλλαγή απόψεων και πρακτικών μεταξύ των χειριστών του Προγράμματος από όλες τις χώρες.

Τον Οκτώβριο ξεκίνησε η υποβολή αιτήσεων για βράβευση το 2023, οι οποίες θα παρουσιαστούν στην ερχόμενη συνεδρίαση των μελών της Εθνικής Επιτροπής Κρίσεων τον Φεβρουάριο.

9. ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «GREEN KEY»

Το Πρόγραμμα διαχειρίστηκε η **Ματούλα Συρίγου** με υποστήριξη από τον **Θεοδόση Λειβαθινό** και την εθελόντριά μας **Νατάσσα Αντωνοπούλου**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Νίκος Πέτρου**.

Το **2023** βραβεύτηκαν **601** **τουριστικές επιχειρήσεις** σε δύο συνεδριάσεις της Εθνικής Επιτροπής Κρίσεων. Από αυτές, οι **59** είναι νέες, ενώ δεν ανανέωσαν τη συμμετοχή τους 17 επιχειρήσεις που συμμετείχαν το 2022. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν **διεθνώς 4.800** τουριστικές επιχειρήσεις. Στο σύνολο των **60 χωρών** που συμμετέχουν, η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση με το 12,5% των συνολικών βραβεύσεων.

Βασικός παράγοντας στην επιτυχία του Προγράμματος παραμένει η συχνή επαφή με τους επαγγελματίες του κλάδου και τους κλαδικούς φορείς του τουρισμού, όπως το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων, η Ομοσπονδία Τουριστικών Πρακτόρων Ελλάδας, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Διευθυντών Ξενοδοχείων Ελλάδος και οι κατά τόπους Ενώσεις Ξενοδόχων.

Το 2023, συνεχίστηκε η συνεργασία με τη Google, στο πλαίσιο του προγράμματος Grow with Google με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των τουριστικών επιχειρήσεων. Η συνεργασία αυτή τη χρονιά περιλάμβανε δια ζώσης εκπαιδευτικές παρουσιάσεις σε διάφορες περιοχές στην Ελλάδα.

- Οι 2 πρώτες παρουσιάσεις πραγματοποιήθηκαν στην Κρήτη σε **Χανιά** και **Ηράκλειο** με περισσότερες από 200 συμμετέχοντες
- Η επόμενη παρουσίαση πραγματοποιήθηκε σε ανοιχτό πάνελ, στο πλαίσιο της συμμετοχής του Green Key στην έκθεση Forward Green, στη **Θεσσαλονίκη**

- Το τελευταίο εκπαιδευτικό διήμερο υλοποιήθηκε διαδικτυακά και το παρακολούθησαν περισσότεροι από 300 εμπλεκόμενοι με τουριστικές επιχειρήσεις.

Αναλυτική παρουσίαση δράσεων:

- **Ecomondo-The Green Technology Expo:** Συνεργασία με το Ελληνο-Ιταλικό Επιμελητήριο της Θεσσαλονίκης. Υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικής αποστολής του στο πλαίσιο της έκθεσης.
- **5 εκπαιδευτικά σεμινάρια με Grow with Google** (3 δια ζώσης και 2 διαδικτυακά)
- **Αειφορία και Βιωσιμότητα στον Τουρισμό:** συμμετοχή σε ημερίδα του ξενοδοχείου Mediterranean Village Hotel & Spa, στην Πιερία.
- **«Ίδού η Ρόδος, ιδού και το περιβάλλον. Προοπτικές και δράσεις»:** συμμετοχή σε ημερίδα του Συλλόγου Διευθυντών Ξενοδοχείων Δωδεκανήσου, στη Ρόδο.
- Συμμετοχή στη **Γενική Συνέλευση της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Διευθυντών Ξενοδοχείων**
- Συμμετοχή στη **Γενική Συνέλευση της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών, Αττικής και Αργολοσαρωνικού**
- **Συνεργασία με το έργο WaysTUP.** Παρουσίαση του προγράμματος σε διαδικτυακά σεμινάρια και στις τουριστικές εκθέσεις
- Συμμετοχή στην **ανοικτή Ημερίδα «Sustainability in Tourism» στο Ηράκλειο της Κρήτης από την TÜV HELLAS (TÜV NORD)**
- **Συνεργασία με το έργο Sociocoast:** Στο πλαίσιο του έργου επισκεφτήκαμε μαζί με την ομάδα του Sociocoast στις περιοχές εφαρμογής στην Κρήτη με σκοπό την ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού για την εφαρμογή του.
- Συμμετοχή για 9η συνεχόμενη χρονιά ως κριτές στην Κριτική Επιτροπή των βραβείων **Tourism Awards και Greek Hospitality Awards.**

Συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις:

- **ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΦΟΡΟΥΜ – ΟΑΚΑ**
- **International Hospitality Forum - HORECA**
- **Forward Green Expo - Θεσσαλονίκη**
- **Philoxenia - Θεσσαλονίκη**
- **100% Hotel Show – MEC Παιανίας**
- **Xenia**
- **International Tourism Expo - Ζάππειο**

Δράσεις με το Green Key International

- **National Operators Meeting** – Πραγματοποιήθηκε, για 3^η φορά στην Ελλάδα, η διεθνής συνάντηση των χειριστών του προγράμματος Green Key, μεταξύ 30/10-3/11 2023, παρουσία 75 συμμετεχόντων από 40 χώρες, καθώς και εκπροσώπων μεγάλων διεθνών ξενοδοχειακών αλυσίδων (Radisson Hotel Group, Accor) που συνεργάζονται με το FEE και σημαντικών διεθνών εταιρειών του χώρου (Semaphore Signs B.V., Reza Hygiene, DIVELLO, Ecolab, Werner & Mertz Professional, Aurinkomatkat Oy, Avra Tours).
- **Holiday Homes** – Συνεχίστηκε το πιλοτικό πρόγραμμα του Green Key International.
- **PLAN'EAT Horizon2020 Project** – η Ελλάδα συμμετέχει με 5 εστιατόρια σε αυτό το έργο, χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο στοχεύει στον μετασχηματισμό

των συστημάτων τροφίμων και των διατροφικών περιβαλλόντων και τη δημιουργία πιο υγιεινής και βιώσιμης διατροφικής συμπεριφοράς.

10. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΡΓΑ

Το 2023 ήταν μια παραγωγική χρονιά για το τμήμα ευρωπαϊκών έργων, με πολλές νέες προτάσεις από τις οποίες αρκετές εγκρίθηκαν. Τα έργα διαχειρίστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης**, **Χαρά Αγάογλου** (μέχρι τον Ιούνιο 2023) και **Ελένη Ντέκα** (μέχρι τον Σεπτέμβριο 2023), ενώ τον Οκτώβριο προσλήφθηκαν η **Μαρία Μακαρονίδου** και η **Ξανθή Χαντζηστρουντίου**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Νίκος Πέτρου**.

10.1 - Έργο «LIFE PRIMED»

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του έργου “Restoration Management and Valorization of PRIority habitats of MEDiterranean coastal areas” με ακρωνύμιο PRIMED και αντικείμενο την προστασία οικοτόπων προτεραιότητας, κυρίως Μεσογειακών εποχικών λιμνίων, στο Δέλτα Νέστου και στο Palo Laziale της Ιταλίας. Διευθυντές του έργου είναι οι Vito Emanuele Cambria (Ιταλία) και Χρήστος Γεωργιάδης, υπό την εποπτεία του Νίκου Πέτρου

Το 2023 συνεχίστηκε η μελέτη του εποχικού λιμνίου στην ανατολική πλευρά του Νέστου, προχωρήσαμε στην περίφραξή του και αποφασίστηκαν οι θέσεις δημιουργίας νέων λιμνίων για την επανεισαγωγή του οικοτόπου. Τον Σεπτέμβριο του 2023 έγινε η διαμόρφωση των 3 νέων εποχικών λιμνίων. Τον Δεκέμβριο του 2023 συντάχθηκε ακαδημαϊκή/ερευνητική περίληψη των έως τώρα αποτελεσμάτων των δράσεων του έργου από τους Μαρία Μακαρονίδου και Vito Cambria, η οποία απεστάλη προς συμμετοχή σε δύο από τα μεγαλύτερα διεθνή συνέδρια Περιβαλλοντικών και Γεωεπιστημών (EGU24 και SISEF16), από τα οποία περιμένουμε έγκριση συμμετοχής μέσα στους πρώτους δύο μήνες του 2024. Τέλος, πριν το κλείσιμο του 2023 ξεκινήσαμε τις διαδικασίες για τη διοργάνωση και συμμετοχή του έργου και άλλων έργων μας στο διεθνές συνέδριο SERE24, ως μέρος των δράσεων δικτύωσης έργων LIFE, Special Session.

Η ιστοσελίδα του έργου ενημερώνεται συχνά και έχει μεγάλη επισκεψιμότητα. Παράλληλα, το έργο έχει και σημαντική παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

10.2-Έργο «LIFE for Lesser Kestrel»

Το έργο **LIFE for Lesser Kestrel**, που υλοποιείται σε Βουλγαρία και Ελλάδα, έχει ως αντικείμενο την προστασία και διατήρηση του κικκινεζιού. Συντονιστής του έργου είναι η περιβαλλοντική οργάνωση Green Balkans και εταίροι η ΕΕΠΦ και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Οι περιοχές υλοποίησης στην Ελλάδα είναι περιοχές Natura 2000 στον Έβρο και στο Κιλκίς. Το έργο χειρίζεται ο Χρήστος Γεωργιάδης, υπό την εποπτεία του Νίκου Πέτρου. Στο έργο συμμετέχουν επίσης Μαρία Μακαρονίδου και ο Μίλτος Γκλέτσος. Τον Μάρτιο του 2023 τοποθετήθηκαν 10 φωλιές στην Ορεστιάδα σε συνεργασία με τον Δήμο και το 1ο Γυμνάσιο Ορεστιάδας και 25 φωλιές στο Ανθόφυτο του Νομού Κιλκίς. Τον Οκτώβριο του 2023 ο Μίλτος Γκλέτσος παρουσίασε τα έως τώρα πεπραγμένα του έργου στο διεθνές συνέδριο που οργανώθηκε από το έργο LIFE FALKON, στη Μύρινα της Λήμνου, στο οποίο συμμετείχαν περισσότεροι από 30 ειδικοί орνιθοπανίδας από τα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο. Τέλος, τον Δεκέμβριο του 2023, προχωρήσαμε σε κατοχύρωση συνεργασίας με την ΜΚΟ Δράση για την Άγρια Ζωή, με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Το γεγονός αυτό σηματοδοτεί την έναρξη μιας σειράς συνεργατικών προσπαθειών που αναμένουμε ότι θα είναι αφιερωμένες στη διατήρηση αυτών των μικρών αλλά οικολογικά πολύ σημαντικών πτηνών.

10.3-Έργο «New Life 4 Drylands»

Συνεχίζεται η υλοποίηση του έργου με τίτλο «Λύσεις Βασισμένες στη Φύση που καθορίζονται από Τεχνικές Τηλεπισκόπησης με στόχο μια νέα ζωή για Ξηρές Περιοχές»/“Remote sensing oriented nature based solutions towards a NEW LIFE FOR DRYLANDS” και ακρωνύμιο NewLIFE4Drylands. Διευθυντής του έργου είναι ο Χρήστος Γεωργιάδης υπό την εποπτεία του

Νίκου Πέτρου. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετείχαν η Ελένη Ντέκα και η Λένα Χατζηβασιλείου. Ο κύριος στόχος του έργου είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής και η αναπαραγωγή λύσεων που βασίζονται στη φύση (Nature-based Solutions/NbS) για την αποκατάσταση υποβαθμισμένων και ερημοποιημένων ξηρών και ημίξηρων περιοχών της Μεσογείου και σε παράκτια οικοσυστήματα που απειλούνται από την κλιματική αλλαγή στην Ισπανία, στην Ιταλία, και στην Ελλάδα στα Αστερούσια Όρη και στην περιοχή του Νέστου.. Το έργο πήρε παράταση για ένα χρόνο και θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2024. Μέσα στο 2023 οργανώθηκαν συναντήσεις με ενδιαφερόμενα μέλη στην περιοχή των Αστερουσίων στην Κρήτη. Μεγάλη επιτυχία του έργου ήταν η αναφορά για αυτό στη νέα πρόσκληση για προτάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος HORIZON2020, μέσω της οποίας προτρέπει όσους θα υποβάλουν πρόταση στα πλαίσια αυτής της πρόσκλησης, να λάβουν υπόψη τους τα αποτελέσματα του έργου. Η επιτυχία αυτή σηματοδοτήθηκε με την υποβολή της νέας πρότασης, HORIZON2020 – “MONALISA”.

10.4- Έργο HORIZON2020 «WaysTUP»

Το Ευρωπαϊκό έργο ‘WaysTUP!’ κατόπιν δύο παρατάσεων λόγω των συνεπειών της πανδημίας Covid-19, ολοκληρώθηκε επιτυχώς τον Αύγουστο του 2023 με συνολική διάρκεια 4 έτη. Ήταν ένα μεγάλο και σημαντικό έργο που αφορούσε την προώθηση της κυκλικής βιοοικονομίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη συμμετοχή 26 συνδικαιούχων από 13 κράτη-μέλη. Διευθυντής του έργου ήταν ο Άγγελος Σωτηρόπουλος, υπό τον συντονισμό του Νίκου Πέτρου. Το έργο αφορούσε τη μετατροπή των βιοαποβλήτων σε ανανεώσιμους πόρους και την επίδειξη της δημιουργίας νέων αλυσίδων αξίας για την αξιοποίηση των βιοαποβλήτων σε όλα τα επίπεδα. Για το σκοπό αυτό υλοποιήθηκε σειρά πιλοτικών δοκιμών παραγωγής βιοπροϊόντων με χρήση διαφορετικών υποστρωμάτων βιοαποβλήτων (ψάρια και απόβλητα κρέατος, υπολείμματα καφέ κ.λπ.) στις πόλεις: Αθήνα, Χανιά, Βαλένθια, Λονδίνο, Αλικάντε, Πράγα, Αλκουντία και Τέρνι.

Οι πιλοτικές δοκιμές οδήγησαν στην παραγωγή πρόσθετων τροφίμων και ζωοτροφών, πρωτεϊνών εντόμων, βιοαιθανόλης, βιοδιαλυτών, βιοπλαστικών, πρωτεΐνης, κ.ά. Από την υλοποίηση του έργου έχουν προκύψει νέα επιχειρηματικά μοντέλα και οδηγοί για πόλεις.

Δημιουργήθηκε εκπαιδευτική βαλίτσα βιοοικονομίας η οποία έχει παρουσιαστεί στο δίκτυο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕΠΦ και σε σχολεία ανά την Ελλάδα. Υπεύθυνος για την διαμόρφωση και διακίνηση του εκπαιδευτικού υλικού ήταν ο Λευτέρης Στεργιανόπουλος. Οι πρακτικές του έργου έχουν επίσης παρουσιαστεί σε μέλη του δικτύου του Green Key. Παράλληλα διαμορφώθηκαν προτάσεις πολιτικής σε Ευρωπαϊκό επίπεδο υπό το συντονισμό της ΕΕΠΦ για την βιώσιμη μετάβαση προς την βιοοικονομία.

10.5-Έργο «NaTur4CChange»

Το νέο έργο μας, με τίτλο «Διακυβέρνηση του βιώσιμου τουρισμού σε περιοχές με υψηλή περιβαλλοντική αξία: επανασύνδεση του τουρισμού και της φύσης για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης με μια προσέγγιση βασισμένη στο οικοσύστημα» - “Governing sustainable tourism in territories with high environmental value: reconnecting tourism and nature for addressing the climate crisis with an ecosystem-based approach” και ακρωνύμιο **NaTur4CChange**, διάρκειας 33 μηνών, έχει ως αντικείμενο την ενίσχυση του αειφόρου τουρισμού σε τουριστικές περιοχές της Ευρώπης που υφίστανται πιέσεις εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής. Το έργο στοχεύει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των περιοχών δράσης έναντι των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, μέσω της κατάρτισης ενός Κλιματικού Σχεδίου Δράσης σε επίπεδο προορισμού (destination level), αλλά και ολοκληρωμένων διαχειριστικών και επικοινωνιακών δράσεων σε επίπεδο Περιφέρειας (regional level) με τη συμμετοχή Ευρωπαϊκών και εθνικών φορέων, τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά και των τοπικών κοινωνιών. Συντονιστής του έργου είναι το Ινστιτούτο Τουρισμού της Κροατίας (Institute of Tourism- IFT), ενώ συμμετέχουν εταίροι από την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Κροατία, την Ιταλία και τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Στο πλαίσιο του έργου θα οριστούν συγκεκριμένες περιοχές πιλοτικής μελέτης (pilot regions) και μέσω των στοιχείων παρακολούθησης και διαχείρισης των περιοχών αυτών θα καταρτιστούν τελικά ολοκληρωμένες Κοινές Στρατηγικές για το Κλίμα, σε

επίπεδο Περιφέρειας και Προορισμού, με γνώμονα την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των περιοχών αυτών στις πιέσεις που δέχονται λόγω κλιματικής αλλαγής, την προώθηση του αειφόρου τουρισμού και της πράσινης επιχειρηματικότητας αλλά και την ευαισθητοποίηση όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω καινοτόμων και ολοκληρωμένων επικοινωνιακών προσεγγίσεων, συνεργατικών δράσεων και προτάσεων πολιτικής και διακυβέρνησης βασιζόμενων σε καλές πρακτικές και λύσεις βασισμένες στη φύση, στο γενικότερο πλαίσιο που ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο πνεύμα της Διακήρυξης της Γλασκόβης για την Κλιματική Δράση στον Τουρισμό (COP26). Η ΕΕΠΦ έχει την ευθύνη του συντονισμού της επικοινωνίας και της διάχυσης των δράσεων καθώς και την παρακολούθηση του αποτυπώματος άνθρακα (carbon footprint) του προγράμματος. Για την ΕΕΠΦ, το έργο χειρίζεται η **Ξανθή Χαντζηστρούντσιου** υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**, με τη συμμετοχή της **Μαρίας Μακαρονίδου** και του **Χρήστου Γεωργιάδη**. Η ΕΕΠΦ θα προχωρήσει σε πρόταση ενσωμάτωσης των παραγόμενων στρατηγικών σχεδίων δράσης για το κλίμα στα κριτήρια του διεθνούς Προγράμματος Γαλάζια Σημαία.

10.6-Έργο «SocioCoast»

Το έργο με τίτλο «Ενίσχυση της προβολής παραλιών και παράκτιων περιοχών και αναφορών προβλημάτων με Πληθοπορισμό» και ακρωνύμιο **SocioCoast**, στο πλαίσιο του Προγράμματος Interreg Ελλάδα-Κύπρος, ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2023. Κύριος στόχος του ήταν η ενίσχυση της ελκυστικότητας των πιλοτικών περιοχών στις δύο χώρες μέσω καλύτερης και πληρέστερης πληροφόρησης του κοινού για στοιχεία που αφορούν το φυσικό περιβάλλον κάθε περιοχής αλλά και η δυνατότητα αναφοράς περιβαλλοντικών προβλημάτων μέσω εφαρμογών Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας και του πληθοπορισμού. Το έργο χειρίστηκε η **Ελένη Ντέκα** υπό την επίβλεψη του **Νίκου Πέτρου**. Στο έργο συμμετείχαν επίσης η **Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά** και η **Χαρά Αγάογλου**. Η Εταιρία ήταν υπεύθυνη για τις δράσεις δημοσιότητας και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου καθώς και για την πιλοτική χρήση της εφαρμογής στην Κρήτη. Επιπλέον συμμετείχε στον σχεδιασμό της εφαρμογής και στον ορισμό των απαιτήσεων της πλατφόρμας γνώσης, ενώ οργάνωσε ημερίδες ενημέρωσης και εκπαιδευτικές επισκέψεις στις πιλοτικές περιοχές στην Κρήτη και συντόνισε την πιλοτική χρήση της εφαρμογής σε όλες τις παραλίες στόχους του έργου. Συγκεκριμένα, τον Μάιο του 2023 πραγματοποιήθηκε πιλοτική χρήση της εφαρμογής σε τέσσερις παραλίες της Κρήτης, με παράλληλη οργάνωση ημερίδων για την ενημέρωση και την εκπαίδευση των συμμετεχόντων (μέλη, εθελοντές, τοπικές αρχές, διαχειριστές των παραλιών) σχετικά με τη χρήση της εφαρμογής. Τα δεδομένα από τη χρήση της εφαρμογής αξιολογήθηκαν και τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν στην επίλυση των προβλημάτων που καταγράφηκαν και βοήθησαν στη βελτιστοποίηση της λειτουργικότητας της εφαρμογής.

10.7-Έργο «GenB»

Το έργο GenB, που ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2022 με προβλεπόμενη διάρκεια 30 μηνών, αποσκοπεί στην ανάδυση μιας Γενιάς Βιοοικονομίας (GenB), η οποία θα είναι ευαισθητοποιημένη, ενημερωμένη και θα αποτελεί μέρος της μετάβασης στην αειφορία και την κυκλική οικονομία. Το έργο χειρίστηκαν η **Χαρά Αγάογλου** και η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** έως την αποχώρησή τους και πλέον χειρίζονται η **Ξανθή Χαντζηστρούντσιου** και η **Μαρία Χατζηνικολάου** υπό την επίβλεψη του **Νίκου Πέτρου** και της **Βέρας Βορούλλα**. Τον Φεβρουάριο του 2023 διοργανώθηκε από την ΕΕΠΦ στην Αθήνα η διεθνής συνάντηση “**Common Ground Camp**” στο πλαίσιο της οποίας, συγκεντρώθηκε όλο το διαθέσιμο εκπαιδευτικό υλικό σχετικά με τη βιοοικονομία και δημοσιεύθηκε σε μια διαδικτυακής βιβλιοθήκης (**GenB Online Library**). Την ΕΕΠΦ εκπροσώπησαν η **Χαρά Αγάογλου** και η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**. Την περίοδο Απριλίου-Μαΐου 2023 διοργανώθηκαν σε συνεργασία με το 6^ο Δημοτικό Σχολείο και το 2^ο Γυμνάσιο Γέρακα Ομάδες Εστίασης (**Focus Groups**) όπου μαθητές ηλικιών 4-19 ετών, χωρισμένοι σε ηλικιακές ομάδες, ήρθαν σε επαφή με διάφορα προτεινόμενα διαδραστικά εκπαιδευτικά εργαλεία και εξέφρασαν τις απόψεις τους για αυτά. Την ΕΕΠΦ εκπροσώπησε η **Χαρά Αγάογλου**. Τον Δεκέμβριο του 2023 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες η συνάντηση εταίρων (**Consortium Meeting**) του έργου και την ΕΕΠΦ

εκπροσώπησαν η Ξανθή Χαντζηστρούντσιου (δια ζώσης) και η Μαρία Χατζηνικολάου (διαδικτυακά). Στις 7/12/2023 η ΕΕΠΦ συμμετείχε σε δύο διαδραστικά σεμινάρια στο Φόρουμ της Κοινοπραξίας Κυκλικής Βιοοικονομίας (**CBE JU Forum**), με εκπρόσωπο της ΕΕΠΦ την Ξανθή Χαντζηστρούντσιου. Στις 15/12/2023 η ΕΕΠΦ διοργάνωσε στο Μποδοσάκειο Δημοτικό Σχολείο του Ελληνο-Αμερικανικού Κολλεγίου Αθηνών, μια σειρά διαδραστικών σεμιναρίων (**Hands-on Labs**) με τη συμμετοχή 520 μαθητών 2^{ας}, 3^{ης} και 4^{ης} Δημοτικού καθώς και εκπαιδευτικών. Την ΕΕΠΦ εκπροσώπησαν η Μαρία Χατζηνικολάου, η Ξανθή Χαντζηστρούντσιου και ο Λευτέρης Στεργιανόπουλος.

10.8- Έργο «Πρωτόκολλο γεωργικών πρακτικών στην ελαιοκαλλιέργεια νησιωτικών περιοχών για την αποδοτικότερη χρήση νερού και την αντιμετώπιση της μειωμένης παραγωγικότητας»

Το έργο διάρκειας 30 μηνών με τίτλο «Πρωτόκολλο γεωργικών πρακτικών στην ελαιοκαλλιέργεια νησιωτικών περιοχών για την αποδοτικότερη χρήση νερού και την αντιμετώπιση της μειωμένης παραγωγικότητας» που είχε εγκριθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2023. Συντονιστής του έργου είναι το Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, με εταίρους τους: ΕΕΠΦ, Scientact, ΜΟΔΟΥΣΑ (Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση της Λέσβου), Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Μεραμβέλλο και Αγρόκτημα Τεπές. Αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία ενός πρωτοκόλλου, το οποίο θα εφαρμόζεται μέσω ειδικού λογισμικού, που θα έχει διττό στόχο: α) τη διαχείριση των μειωμένων αποθεμάτων και της κακής ποιότητας αρδευτικού νερού στις νησιωτικές περιοχές του Αιγαίου, και β) την αντιμετώπιση της μειωμένης παραγωγικότητας στην ελαιοκαλλιέργεια μέσω της εφαρμογής ορθών γεωργικών πρακτικών. Το προτεινόμενο πρωτόκολλο θα συμβάλλει σημαντικά στην αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού και στην υποστήριξη της μετάβασης προς μια ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή γεωργία. Η πιλοτική εφαρμογή του γίνεται σε δυο περιοχές. Στη Λέσβο (κόλπος Γέρας), όπου παρατηρείται έλλειψη τεχνογνωσίας στην εφαρμογή ορθών γεωργικών πρακτικών από τους παραγωγούς, καθώς και αυξημένες συγκεντρώσεις αλάτων στο νερό άρδευσης λόγω υφαλμύρισης των παράκτιων υδροφορέων, και στην ανατολική Κρήτη (περιοχή Μεραμβέλλου), όπου παρατηρούνται σοβαρά προβλήματα μειωμένων αποθεμάτων νερού, καθώς και προβλήματα χαμηλής ποιότητας νερού άρδευσης επίσης λόγω υφαλμύρισης. Και στις δύο περιοχές υπάρχουν έντονα προβλήματα ακαρπίας ή μειωμένης απόδοσης στην καλλιέργεια της ελιάς. Σε κάθε περιοχή θα δημιουργηθεί ένας επιδεικτικός αγρός έκτασης 3 στεμμάτων, όπου θα εφαρμοστεί το προτεινόμενο πρωτόκολλο (Λέσβος: καλλιέργεια βρώσιμης ελιάς, Κρήτη: καλλιέργεια ελαιοποιήσιμης ελιάς). Με το έργο ασχολούνται οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Μαρία Μακαρονίδου**.

10.9-ΝΕΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE CLIMA με τίτλο «Protocols context towards selection and utilization of marginal lands as main plantation hosts of the initiative “3 billion trees until 2030”» και ακρωνύμιο **LIFE MARGINAL**. Το προτεινόμενο έργο αφορά τη δημιουργία πρωτοκόλλων για την αποκατάσταση εγκαταλειμμένων λατομείων και οριακών γαιών και θα αναπτύξει προδιαγραφές για την αποκατάστασή τους. Συντονιστής είναι το Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιο Θράκης, ενώ ως εταίροι συμμετέχουν 11 φορείς -πανεπιστήμια, ερευνητικά ινστιτούτα και άλλοι- από την Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Τσεχία, Ουκρανία. Διάρκεια: 5 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 2.731.053€ με ποσοστό χρηματοδότησης 60%. Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συμμετείχε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**.

2. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE NATURA με τίτλο «Coastal communities for sustainable management of marine and dune habitats in N2000 network» και ακρωνύμιο **LIFE terrAmare**. Σκοπός του έργου είναι η εφαρμογή καινοτόμων δράσεων για την προστασία της Ποσειδωνίας. Η ΕΕΠΦ είναι υπεύθυνη για την εκπόνηση ενός οδηγού για την προστασία της Ποσειδωνίας και για το συντονισμό και την υλοποίηση δράσεων διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου. Συντονιστής είναι η ιταλική οργάνωση Societa Cooperativa Agricolo

Forestale - DREAM, ενώ συμμετέχουν ως εταίροι 11 ακόμη φορείς της Ιταλίας. Διάρκεια: 5 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 3.960.094€ με ποσοστό χρηματοδότησης 75%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**.

3. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE NATURA με τίτλο «Promoting coexistence of semi-feral horses and semi-natural grasslands habitats in the Mediterranean region» και ακρωνύμιο **LIFE PEGASUS**. Το προτεινόμενο έργο αφορά στην προστασία ορεινών λιβαδιών λαμβάνοντας υπόψη τη βόσκηση κυρίως από πληθυσμούς αλόγων. Στην Ελλάδα περιοχή υλοποίησης του έργου είναι το όρος Φαλακρό, όπου υπάρχουν μεγάλοι πληθυσμοί αλόγων. Η ΕΕΠΦ είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση δράσεων προστασίας ορεινών οικοτόπων (απομάκρυνση θάμνων, περιφράξεις κ.λπ.), και για την υλοποίηση δράσεων διάδοσης των αποτελεσμάτων. Συντονιστής είναι το ιταλικό Πανεπιστήμιο Μολίσε, ενώ συμμετέχουν ως εταίροι 7 ακόμη φορείς της Ιταλίας. Διάρκεια: 4 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 2.150.690€ με ποσοστό χρηματοδότησης 67%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**.

4. Υποβολή πρότασης στην πρόσκληση HORIZON-MISS-2023-SOIL-01 με τίτλο «MONitoring and Assessing prevention and restoration solutions to combat desertification in LIving labs for achieving Soil health» και ακρωνύμιο **MONALISA**. Το προτεινόμενο έργο αφορά στη δημιουργία Living Labs και Light Houses με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας ενάντια στην ερημοποίηση. Η ΕΕΠΦ θα συμβάλει στη δημιουργία ενός Light House στην Κρήτη και θα υλοποιήσει δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την ερημοποίηση και τις πρακτικές που την προκαλούν. Συντονιστής είναι το ιταλικό Πανεπιστήμιο Κάλιαρι, ενώ συμμετέχουν ως εταίροι 23 ακόμη φορείς από Ισπανία, Ιταλία, Τυνησία, Παλαιστίνη, Ελβετία, Σερβία, Ρουμανία και Γαλλία. Διάρκεια: 4 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου 8.939.673€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**. Το έργο εγκρίθηκε.

5. Υποβολή πρότασης στην πρόσκληση HORIZON-MISS-2023-OCEAN-01 με τίτλο «Integrated emerging approaches for joint protection and restoration of Natural Lakes in the spirit of European life heritage support' και ακρωνύμιο **ProCleanLakes**. Το προτεινόμενο έργο αφορά στην προστασία των λιμνών της Ευρώπης και για την Ελλάδα περιοχή εφαρμογής του έργου είναι η Τριχωνίδα. Η ΕΕΠΦ είναι υπεύθυνη για την εκπόνηση ενός σχεδίου δράσης για τον προστασία των λιμνών της Ευρώπης καθώς και δράσεις για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στην προστασία της λίμνης Τριχωνίδας. Συντονιστής είναι το Πανεπιστήμιο της Βιέννης, ενώ συμμετέχουν ως εταίροι 18 ακόμη φορείς από Ισπανία, Ιταλία, Τσεχία, Κροατία, Γαλλία, Κύπρος, Νορβηγία, Δανία. Διάρκεια: 4 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 3.974.956.00€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**. Το έργο εγκρίθηκε.

6. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος INTERREG BLACK SEA με τίτλο «Green Networks for Climate Resilience and Sustainable Futures» και ακρωνύμιο GREENFUTURE. Το προτεινόμενο έργο αφορά στην εφαρμογή nature based solutions, στην περιοχή του Νέστου. Πιο συγκεκριμένα θα γίνει αξιολόγηση αλλά και επίδειξη στους άλλους εταίρους του έργου, των nature based solutions που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του έργου LIFE PRIMED. Επίσης η ΕΕΠΦ είναι υπεύθυνη για το συντονισμό και την υλοποίηση δράσεων διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου. Συντονιστής είναι το τουρκικό Πανεπιστήμιο Κιρκλαρέλι, ενώ συμμετέχουν ως εταίροι φορείς από Μολδαβία, Ρουμανία και Γεωργία. Διάρκεια: 2,5 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 1.379.912€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**.

7. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος INTERREG BLACK SEA με τίτλο «Environmental and Ocean Literacy in the Black Sea Basin» και ακρωνύμιο **EOL**. Το προτεινόμενο έργο αφορά στην εκπόνηση και εφαρμογή ενός προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μαθητές σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Επίσης περιλαμβάνει δράσεις όπως η οργάνωση σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου. Συντονιστής είναι η τουρκική ΜΚΟ Yuva, ενώ συμμετέχει ως εταίρος η ΜΚΟ Green Balkans, από τη Βουλγαρία. Διάρκεια: 1,5 χρόνια.

Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 300.000€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**. Το έργο εγκρίθηκε.

8. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος ECO-READY του HORIZON 2020 με ακρωνύμιο ALL GRECO-READY. Το προτεινόμενο έργο έχει ως στόχο να ενώσει αγρότες, φορείς χάραξης πολιτικής, επιστήμονες και την αγροδιατροφική βιομηχανία, για να εξετάσει και να βελτιώσει εκτενώς τουλάχιστον τέσσερα από τα "Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή" της Ελλάδας, προτείνοντας νέα σενάρια προσαρμογής, με έναν Κόμβο Ψηφιακής Καινοτομίας που θα συντονίζει τη συλλογή περιφερειακών δεδομένων και την ενσωμάτωσή τους στο Παρατηρητήριο ECO-READY. Συντονιστής είναι η ελληνική εταιρία Future Intelligence (FINT), ενώ συμμετέχουν ως εταίροι ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και η CLIMATICA. Διάρκεια: 2 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 400.000€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκαν η **Ελένη Ντέκα** και ο **Χρήστος Γεωργιάδης**.

9. Υποβολή πρότασης στην πρόσκληση HORIZON-MSCA-2022-SE-01 με τίτλο «Towards Democratic Landscape Observation Through Geoinformatics and Public Participation» και ακρωνύμιο **ΤΟΠΙΟ**. Το προτεινόμενο έργο έχει ως στόχο να δοθεί στους πολίτες ενεργός ρόλος στη λήψη αποφάσεων για το τοπίο μέσω της επιστήμης των πολιτών, της γεωπληροφορικής (παρατήρηση της γης και GIS), της τεχνητής νοημοσύνης και της συμμετοχής του κοινού για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης της περιοχής του. Συντονιστής είναι το ελληνικό Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (FORTH), ενώ συμμετέχουν ως εταίροι 7 ακόμη φορείς από Βέλγιο, Εσθονία, Κύπρο, Ιταλία, Ισπανία και Πορτογαλία. Διάρκεια: 5 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 915.400,00€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**. Το έργο εγκρίθηκε.

10. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος INTERREG MED με τίτλο «Governing sustainable tourism in territories with high environmental value: reconnecting tourism and nature for addressing the climate crisis with an ecosystem-based approach» και ακρωνύμιο **NaTour4CChange**. Το προτεινόμενο έργο έχει ως στόχο να συμβάλει στην αειφόρο διαχείριση των παράκτιων περιοχών της Μεσογείου. Συντονιστής είναι το Institute for tourism της Κροατίας ενώ συμμετέχουν εταίροι από Ιταλία, Ισπανία και Γαλλία Διάρκεια: 33 μήνες. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 2.977.944,00€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκαν η **Χαρά Αγάογλου** και ο **Χρήστος Γεωργιάδης**. Το έργο εγκρίθηκε.

11. Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος ERASMUS+ στην πρόσκληση KA210-SCH - Small-scale partnerships in school education με τίτλο «Food in schools and climate change - what is the connection? I take action!» και ακρωνύμιο For Action Το προτεινόμενο έργο έχει ως στόχο να ευαισθητοποιήσει εκπαιδευτικούς και μαθητές για την διαχείριση του φαγητού στα σχολεία Μεσογείου. Συντονιστής είναι η οργάνωση Drustvo DOVES-FEE Slovenia Διάρκεια: 19 μήνες. Συνολικός προϋπολογισμός έργου: 60.000,00€ με ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκαν η **Χαρά Αγάογλου** και η **Θεοδώρα Πολυζοΐδου**. Το έργο εγκρίθηκε.

12 Υποβολή πρότασης στο πλαίσιο του Προγράμματος COST με τίτλο «Pan-Mediterranean network for 'Mediterranean temporary ponds' (EU habitat 3170*)» και ακρωνύμιο Ponds4MED. Σκοπός του έργου είναι η παρακολούθηση και προστασία των μεσογειακών εποχικών λιμνίων (οικότοπος προτεραιότητας) στις χώρες της Μεσογείου. Συντονιστής του έργου είναι το Πανεπιστήμιο Σαπιέντζα της Ρώμης, με εταίρους από Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία και Ελλάδα. Διάρκεια: 36 μήνες. Από πλευράς ΕΕΠΦ για την πρόταση εργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**.

11. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Για δράσεις, παρεμβάσεις και την εκπροσώπηση της Εταιρίας στις συναντήσεις με τις άλλες περιβαλλοντικές ΜΚΟ για τη διατύπωση κοινών θέσεων σε σημαντικά θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής, υπεύθυνος ήταν ο **Μίλτος Γκλέτσος**, σε συνεργασία με τα μέλη της Επιτροπής Φύσης, **Νίκο Πέτρου, Πέτρο Μπλέσιο, Φώτη Παπούλια** και **Άγγελο Σωτηρόπουλο**.

Για περιπτώσεις έργων με σοβαρές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον η ΕΕΠΦ προσφεύγει δικαστικά ή με άλλα νομικά μέσα. Πιο συγκεκριμένα, σε εξέλιξη βρίσκονται οι παρακάτω προσφυγές της ΕΕΠΦ ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά αποφάσεων της διοίκησης:

Για την Οίτη, η ΕΕΠΦ προσέφυγε τον Μάρτιο 2021 μαζί με περιβαλλοντικές οργανώσεις, ορειβατικούς συλλόγους και πολίτες, κατά αδειοδότησης αιολικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Οίτη. Η υπόθεση μετά από πολλές αναβολές αναμένεται να συζητηθεί την άνοιξη του 2024. Η ΕΕΠΦ στο πλαίσιο αυτό έκανε παρουσίαση στην εσπερίδα με θέμα «Αιολικοί Σταθμοί στην Οίτη- απειλές στο οικοσύστημα και την ήπια ανάπτυξη της περιοχής» στη Λαμία, τον Μάρτιο 2023. Επίσης, τον Δεκέμβριο 2023 μαζί με τοπικές οργανώσεις, ορειβατικούς συλλόγους και πολίτες, η ΕΕΠΦ προσέφυγε κατά δεύτερου αιολικού σταθμού. Δεν έχει οριστεί δικάσιμος.

Για την Πικροδάφνη, τον Μάρτιο 2022 μαζί με άλλες δύο περιβαλλοντικές οργανώσεις για τη διευθέτηση του ρέματος, και από τον Νοέμβριο 2022, για την οριοθέτηση του ρέματος. Μετά από αναβολές αναμένεται να συζητηθεί την άνοιξη του 2024. Σημειώνεται ότι σε προηγούμενη προσφυγή τους για την Πικροδάφνη, η ΕΕΠΦ και οι άλλοι συνπροσφεύγοντες δικαιώθηκαν το 2020 αλλά η διοίκηση επανήλθε με τροποποιήσεις στο έργο και τις μελέτες.

Για το Πάπιγκο, τον Μάρτιο 2022 μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις έγινε προσφυγή για την ανέγερση κτισμάτων εντός του πυρήνα του Εθνικού Δρυμού Βίκου-Αώου. Η υπόθεση συζητήθηκε τον Σεπτέμβριο 2023 και αναμένεται η απόφαση. Για το θέμα αυτό η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες οργανώσεις έχει βγάλει δημόσιες ανακοινώσεις και έχει οργανώσει διαδικτυακή εκστρατεία η οποία συγκέντρωσε 5.800 υπογραφές. Παράλληλα, στο διάστημα αυτό έχουν κατατεθεί από βουλευτές και δύο έκτακτες ερωτήσεις στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και από ευρωβουλευτές μία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Για τα Ακαρνανικά Όρη τον Μάιο και τον Ιούνιο 2022 μαζί με άλλη μία περιβαλλοντική οργάνωση έγιναν δύο προσφυγές για αιολικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Μετά από αναβολές αναμένεται να συζητηθούν την άνοιξη του 2024.

Για την περιοχή Ανθόφυτου Κιλκίς, τον Μάιο 2022 μαζί με άλλη μία περιβαλλοντική οργάνωση έγινε προσφυγή για φωτοβολταϊκό σταθμό σε περιοχή Natura. Μετά από αναβολές αναμένεται να συζητηθεί την άνοιξη του 2024.

Για το Βίτσι-Πρέσπα τον Οκτώβριο 2023 μαζί με άλλη μία περιβαλλοντική οργάνωση έγινε προσφυγή για αιολικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Δεν έχει οριστεί δικάσιμος.

Για τον Έβρο-Αλεξανδρούπολη τον Δεκέμβριο 2023 μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις έγινε προσφυγή για μονάδα υδροποιημένου φυσικού αερίου σε θαλάσσια περιοχή Natura. Δεν έχει οριστεί δικάσιμος.

Πέραν υποθέσεων που βρίσκονται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, μία υπόθεση συζητήθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Συγκεκριμένα:, για τη Ραφήνα, τον Νοέμβριο 2023 μαζί με άλλες 7 περιβαλλοντικές οργανώσεις έγινε προφορική παρέμβαση υπέρ της προσφυγής πολιτών στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών για τη διευθέτηση στο Μέγα Ρέμα Ραφήνας. Η υπόθεση συζητήθηκε τον Δεκέμβριο 2023 και αναμένεται η απόφαση.

Συνεχίστηκε, σύμφωνα με τον προγραμματισμό, η παρακολούθηση ζητημάτων βιοποικιλότητας και προστατευόμενων περιοχών, σε στενή συνεργασία με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις ή αυτόνομα, με επιστολές και ερωτήσεις, με υποβολή τεκμηριωμένων σχολίων σε δημόσιες

διαβουλεύσεις για την περιβαλλοντική νομοθεσία, για μελέτες έργων και για μελέτες προστατευόμενων περιοχών, και με δημόσιες ανακοινώσεις και τοποθετήσεις. Πιο συγκεκριμένα:

Η ΕΕΠΦ απέστειλε επιστολές, αυτόνομα ή μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις, προς τους αρμόδιους Υπουργούς και Υφυπουργούς και τις αρμόδιες Υπηρεσίες για τα εξής θέματα: εργασίες στην κορυφογραμμή του λόφου του Στρέφη με επιπτώσεις σε ενδημικά και προστατευόμενα ειδή χλωρίδας, διευθέτηση του ποταμού Ερασίνου στην Ανατολική Αττική, διευθέτηση και αποψίλωση βλάστησης στο Μέγα Ρέμα Ραφήνας.

Η ΕΕΠΦ έστειλε σχολιασμό στην δημόσια διαβούλευση για τις Στρατηγικές Επιπτώσεις του σχεδίου δημιουργίας Τεχνολογικού Πάρκου σε υδροτοπική περιοχή στην Περαία (Τσαΐρια) Θεσσαλονίκης, και συμμετείχε, μαζί με άλλες οργανώσεις, στην διαβούλευση για τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής που αφορούν τον Αχελώο, και στο εργαστήριο διαβούλευσης για τα σχέδια για ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου.

Για το νομοσχέδιο που κατατέθηκε το Νοέμβριο του 2023 με διατάξεις για πολεοδομικά και δασικά θέματα και για αγροβολταϊκά πάρκα, η ΕΕΠΦ κατέθεσε δημόσια σχόλια στην ηλεκτρονική διαβούλευση.

Για το νομοσχέδιο που κατατέθηκε τον Μάρτιο 2023, με αντιπεριβαλλοντικές διατάξεις για τη ζώνωση των περιοχών Natura, τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και άλλες φωτογραφικού χαρακτήρα διατάξεις, η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις απέστειλαν κατεπείγουσα επιστολή στον Πρωθυπουργό και διοργάνωσαν ψήφισμα. Τελικά, την τελευταία στιγμή κρίσιμες αντιπεριβαλλοντικές διατάξεις αποσύρθηκαν από το νομοσχέδιο.

Η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις τοποθετήθηκαν για την επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, και για την πρόθεση της Κυβέρνησης να επιτρέψει εκ νέου την εκτός σχεδίου δόμηση.

Στο πλαίσιο των δασικών πυρκαγιών που έπληξαν το 2023 πολλές προστατευόμενες περιοχές, η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις έκαναν παρέμβαση με επιστολή προς τον ΥΠΕΝ για το θέμα της καμένης έκτασης σε Δαδιά Έβρου και ΠΕ Ροδόπης, ζητώντας αναστολή των έργων ΑΠΕ και άλλων επενδύσεων στην περιοχή για την προστασία πουλιών και οικοσυστημάτων, και ζήτησαν την διακοπή της θήρας στην Ρόδο. Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις τοποθετήθηκαν για τις μεγάλες φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές και πλημμύρες) που έπληξαν την χώρα.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις ζήτησαν από την Ελληνική Κυβέρνηση να μην συναινέσει σε αλλαγή του καθεστώτος προστασίας του λύκου στην Ευρώπη. Επίσης, προώθησαν ψήφισμα για την υπεράσπιση του νέου Νόμου Αποκατάστασης της Φύσης και κατά της σχεδιαζόμενης εξόρυξης βαθέων υδάτων από την Νορβηγία. Η ΕΕΠΦ ενημέρωσε το κοινό για την εκστρατεία αφαίρεσης τεχνητών φραγμών από ποτάμια της Ευρώπης και για την ιστορική συμφωνία για την προστασία των ωκεανών, τη Συνθήκη για τα Διεθνή Ύδατα (High Seas Treaty). Η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες οργανώσεις συμμετείχε σε ψήφισμα για την προστασία της Ελληνικής Τάφρου από γεωτρήσεις και εξορύξεις.

Η ΕΕΠΦ μαζί με άλλες οργανώσεις ίδρυσε και συμμετέχει στην Ομάδα Εργασίας Ενάντια στα Δηλητήρια που πραγματοποίησε σχετικές δράσεις για την Παγκόσμια Ημέρα Κατά των Δηλητηριασμένων Δολωμάτων. Η ΕΕΠΦ συμμετείχε στην Δημερίδα για τα Δηλητηριασμένα Δολώματα που συνδιοργάνωσε ο ΟΦΥΠΕΚΑ και η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία στα Ιωάννινα τον Οκτώβριο 2023.

Η ΕΕΠΦ εκπροσωπείται από κοινούς εκπροσώπους στην Επιτροπή Φύση 2000, όπου στέλνει σχολιασμό σε επιμέρους θέματα.

Στο πλαίσιο άλλων δράσεων ευαισθητοποίησης του κοινού, η ΕΕΠΦ μαζί με την Ελληνική Ομοσπονδία Συλλόγων Σπανίων Νοσημάτων Παθήσεων (Ε.Ο.Σ. - ΣΠΑ.ΝΟ.ΠΑ.) συνδιοργάνωσαν κοινή δράση προβολής Σπανίων Παθήσεων και αντιστοίχισης με Σπάνια Ενδημικά Φυτά της

Ελλάδος τον Φεβρουάριο 2023. Η ΕΕΠΦ επίσης στήριξε τη συναυλία κατά της ιδιωτικοποίησης του νερού στη Θεσσαλονίκη. Ενημέρωσε το κοινό για την συνέντευξη/podcast του Επίτιμου Προέδρου της Γιώργου Σφήκα στο πλαίσιο της δράσης Startagers.

Συνεχίζοντας τη συνεργασία και δικτύωση με άλλες οργανώσεις και φορείς, η ΕΕΠΦ υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την περιβαλλοντική οργάνωση iSea για την παροχή δεδομένων καθαρισμών ακτών στο πλαίσιο του έργου EVMAR, και με το Γεωπάρκο Λαυρεωτικής για θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Η ΕΕΠΦ, στο πλαίσιο τόσο του Προγράμματος Γαλάζια Σημαία όσο και του Τομέα Φύσης, συμμετείχε ενεργά στο «Δίκτυο για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος».

Η ΕΕΠΦ σε συνεργασία με εξωτερικούς μελετητές προχώρησε στον σχεδιασμό ενημερωτικών πινακίδων για την βιοποικιλότητα της περιοχής Λεπενούς Αιτωλοακαρνανίας σε συνεργασία με τον «Τιτάνα», σε συνέχεια της μελέτης βιοποικιλότητας που είχε εκπονήσει για την περιοχή.

Η ΕΕΠΦ, ανταποκρινόμενη σε καταγγελίες πολιτών, διερεύνησε καταγγελίες και απάντησε σε ερωτήματα πολιτών για θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Εταιρία συνέχισε να απευθύνεται ή να απαντά σε δημοσιογράφους για επίκαιρα θέματα της ελληνικής φύσης, και να ενημερώνει τα μέλη και φίλους της με ανακοινώσεις και μέσα από την ιστοσελίδα της και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

12. Ανθρωπιστική βοήθεια με τους «Γιατρούς του Κόσμου» στις σεισμόπληκτες περιοχές της Τουρκίας και Συρίας.

Στις 6 Φεβρουαρίου του 2023 συγκλονισμένο από τον καταστροφικό σεισμό που έπληξε πολλές πόλεις και κωμοπόλεις της βόρειας Συρίας και Τουρκίας, το ΔΣ της Εταιρίας αποφάσισε, όπως είχε συμπαρασταθεί και στον δοκιμαζόμενο λαό της Ουκρανίας, να στηρίξει τη δράση των «Γιατρών του Κόσμου» για τους σεισμόπληκτους σε Τουρκία και Συρία. Μαζί με την άμεση ανταπόκριση στο κάλεσμά μας, των μελών και των φίλων της Εταιρίας, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά για άλλη μία φορά, συγκεντρώσαμε το ποσό των 3.500€, το οποίο και στείλαμε στους «Γιατρούς του Κόσμου» για την υποστήριξη του έργου τους στις πληγείσες περιοχές.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου
Ο Γενικός Γραμματέας
Σταμάτης Σκαμπαρδώνης